

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.I.30.588/2007/5.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Latky Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Latky József ügyvéd 8900 Zalaegerszeg, Munkácsy u. 3. I/1.) által képviselt **(felperes neve "f.a.", címe)** alatti székhelyű felperesnek - a Dr. Varga Imre ügyvéd (6500 Baja, Táncsics M. u. 3/A) és Dr. Ottovay István ügyvéd (6500 Baja, Mészáros L. u. 24.) által képviselt **(alperes neve, címe)** alatti lakos alperes ellen vételár megfizetése iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2007. október 19. napján kelt 10.G.40.132/2006/39-I. számú ítéletével szemben az alperes részéről 40. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a helyesbítéssel **hagyja helyben**, hogy a kamat mértéke minden naptári félév teljes idejére az érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összege, az alperes által az államnak fizetendő elsőfokú eljárási illeték összege pedig 724.600,- (Hétszázhuszonnégyezer-hatszáz) Ft.

Kötelezi az alperest, 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 300.000,- (Háromszázezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

A le nem rótt 724.600,- (Hétszázhuszonnégyezer-hatszáz) Ft fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I N D O K O L Á S :

A peres felek 1998-tól szerződéses kapcsolatban álltak, ennek keretében az alperes disztribúciós értékesítési rendszerben árusította a felperes által gyártott húsipari mékeket. A rendszer akként működött, hogy az alperes az általa összeállított kiskereskedői vevő igényeket közölte a felperessel, és ennek alapján történt a termékek leszállítása a **(település neve)**-on működtetett ún. depótelepre, amelynek az alperes volt a vezetője. A szállítást követően az alperes a termékeket tovább adta a kiskereskedőknek, erről szállítólevelet, a felperes pedig ennek alapján számlát állított

ki, amelyen eladóként a felperesi cég, vevőként pedig a vásárló kiskereskedők kerültek feltüntetésre.

Az alperes 2000. évtől saját értékesítésbe is kezdett, a felperesi készletekből maga is vásárolt. E vásárlások alkalmával is disztribúciós szállítólevelet állított ki, azt megküldte a felperesnek, a felperes pedig ennek alapján kiállított egy számlát, amelyen vevőként nem harmadik személyek, hanem az alperes került feltüntetésre, aki az ekként vásárolt árut elkülönítette az egyéb disztribúciós árutól és egy másik raktárban tárolta. Ez utóbbi konstrukcióban 2005. január 24-én és február 2-án 5 db disztribúciós szállítólevelet állított ki, amelyen vevőként saját magát tüntette fel, a szállítóleveleket egyéni vállalkozóként cégszerűen aláírta és bélyegzővel is ellátta. A szállítóleveleket a felperesnek megküldte, és ennek alapján került kiállításra 2005. február 8-án 5 számla összesen 12.076.465,- Ft-ról. Az alperes a számlákat felszólítások ellenére sem fizette ki, hanem 2005. augusztus 1-jén faxon egy ún. rontott szállítólevelet tartalmazó küldeményt továbbított a felperes részére helyesbítő számlákkal együtt. A felperes a „rontott számlákat” nem fogadta el.

Keresetében az alperest 12.076.465,- Ft és ennek 2005. február 17. napjától a kifizetésig számított törvényes mértékű kamatai megfizetésére kérte kötelezni.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Előadta, hogy az 5 db disztribúciós szállítólevél kiállítása tévedésből történt, a felperesi számlákat 2005. július végén kapta kézhez, amelyet követően rövid időn belül a rontott szállítóleveleket és a javított számlákat a felperesnek megküldte. Arra is hivatkozott, hogy az üzleti kapcsolat végén közöttük elszámolásra került sor, és a depótelepen visszamaradt áru visszaszállításra került a felperes telepére.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 12.076.465,- Ft-ot és ennek 2005. február 17-től a kifizetés napjáig járó, a mindenkorai költségvetési törvényben meghatározott mértékű kamatát. Indokolásában megállapította, az alperes által kiállított disztribúciós szállítólevelek alapján minden kétséget kizáróan bizonyítást nyert, hogy a számlákban szereplő áruk az alpereshez kiszállításra kerültek. Azt a tényt, hogy ugyanezen árukat az alperes visszajuttatta a felpereshez, a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján az alperesnek kellett bizonyítania. E körben széleskörű bizonyítási eljárást folytatott le, de az alperesi állítás kétséget kizáró módon nem igazolódott. Mind az alperes, mind pedig az alkalmazottai önmaguknak is ellentmondó és bizonytalan előadásokat tettek, maga az alperes is elismerte, hogy a visszaszállításra került árumennyiség és az 5 számla nem fedi egymást, kb. 3 számlán szereplő áru felelhet meg a visszaszállított mennyiségnek. A visszaszállítás tényét azonban a felperes határozottan tagadta, az alperes pedig megfelelő bizonylatot - visszáru szállítólevelet - csatolni nem tudott, miután azokat előadása szerint 2005. év tavaszán a szeméttbe dobta. A bíróság mindezt életszerűtlennek ítélte, mert az alperes saját állítása szerint is már 2005. februárjában egyeztetett a felperessel.

Az ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel, amelyben annak megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a felperessel szállítmányozási szerződést kötött, és az elsőfokú bíróságnak e jogviszony alapul vételével kellett volna a bizonyítandó tényekről és a bizonyítási teherről tájékoztatni a peres feleket. Hangsúlyozta, hogy az 5 db disztribúciós szállítólevélén tévedésből tüntette fel saját

Gf.I.30.588/2007/5.szám

magát vevőként, az abban megjelölt árukat kiskereskedők vásárolták meg, a szállítóleveleket sztorozta, de az alkalmazottja elmulasztotta az eredeti (téves) szállítólevelek kicserélését és visszatartását.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Okirattal igazolta, hogy az alperes, mint kereskedelmi ügynök egyéni vállalkozó megbízási szerződés keretében értékesítette a termékeiket.

A fellebbezés alaptalan.

Az alperes tévesen hivatkozott arra, hogy a felperessel a Ptk. 514. §-ában szabályozott szállítmányozási szerződést kötött volna. A szállítmányozás olyan önálló jogintézmény, amely más - a Ptk-ban nevesített - szerződések kauzáját elegyíti és egyesíti, mégpedig elsősorban a bizomány, továbbá a fuvarozási szerződés jogcímeit. A rendelkezésre álló bizonyítékok, adatok alapján nyilvánvaló, hogy a peres felek jogviszonyában e szerződéstípusok elemei nem lelhetők fel, köztük tartós jogviszonyként kereskedelmi ügynöki tevékenységre megbízási szerződés jött létre. Ennek keretében az alperes általában nem a saját, hanem a felperes nevében értékesítette a depo telepre szállított húsipari termékeket, de jogosult volt azokból tovább értékesítési céllal saját maga is vásárolni. A peresített, az 5 db disztribúciós szállítólevélben feltüntetett áruk vonatkozásában köztük adásvételi szerződés jött létre.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási teher kérdésében helyesen foglalt állást. A cégszerűen aláírt (cégbélyegzővel is ellátott) szállítólevelek alapján bizonyított, hogy a leszámlázott húsárukat az alperes „vevői” minőségben átvette. Azt az alperesnek kellett kétséget kizáró módon bizonyítania, hogy ugyanezen termékek vevője nem ő, hanem más harmadik személyek (kiskereskedők) voltak, illetve a számlákban szereplő húsáruk visszaszállítása - „visszarúzása” - a felperes részére megtörtént. A bizonyítottan átvett húsipari termékek sorsát illetően az alperes maga és az általa hivatkozott tanúk is ellentmondásos, bizonytalan nyilatkozatokat tettek. Az alperes hol azt adta elő, hogy a teljes mennyiség vevői harmadik személyek voltak (fellebbezés kiegészítés 6. oldal 1. bekezdés), hol azt kívánta bizonyítani, hogy a számlákban szereplő áru a felpereshez visszaszállításra került (fellebbezési tárgyaláson csatolt A/1. alatti nyilatkozat), illetve mindkét tény (25. sorszámú jegyzőkönyv személyes előadás).

Az általa hivatkozott tényeket hitelt érdemlően mindenekelőtt a számviteli rendnek megfelelő bizonylatok - visszáru szállítólevelek, a felperes által kiállított sztorozó számlák - csatolásával kellett volna igazolnia, ilyen okiratok azonban nem álltak rendelkezésre. A tartós üzleti kapcsolat lezárásáig, a teljes körű elszámolásig azokat - amennyiben voltak -, az alperesnek a saját érdekében meg kellett volna őriznie. Életszerűtlen az az előadása, hogy a szállítóleveleket és a leltáríveket 2005. tavaszán „kidobta a szemetes konténerbe”, mert azok nem szigorú számadású nyomtatványnak minősültek (8. sorszámú beadvány utolsó bekezdés). Az egyéb ellentétes tartalmú bizonyítékok (tanúvallomások, okiratok) alapján a harmadik személyek részére történt értékesítés, a visszaszállítás ténye kétséget kizáróan nem

bizonyított, a bizonyíthatlanság következményei az alperes terhére esnek (Pp. 164. § (1) bekezdés). Az elsőfokú bíróság jogszerűen kötelezte a számlákban szereplő vételár megfizetésére.

A késedelmi kamat mértékének meghatározása azonban - elírás folytán - tévesen történt. A költségvetési törvény 2004. év óta nem tartalmaz a törvényes kamattal kapcsolatos rendelkezést. A Ptk. 301/A § (2) bekezdése szerint gazdálkodó szervezetek között - és a Ptk. 685. § c) pontja értelmében az egyéni vállalkozó alperes is annak minősül - a törvény szerinti késedelmi kamat mértéke a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összege.

Számítási hiba folytán tévesen döntött az elsőfokú bíróság az alperes által az államnak fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegéről is. A 12.076.465,- Ft pertárgy érték 6 %-a helyesen 724.600,- Ft.

Az ítéletábra ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján azzal a helyesbítéssel hagyta helyben, hogy a törvényes kamat mértéke minden naptári félév teljes idejére az érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összege, az alperes által az államnak fizetendő elsőfokú eljárási illeték összege pedig 724.600,- Ft.

Az eredménytelenül fellebbező alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján másodfokú eljárási költség megfizetésére kötelezte, amelynek összegét a 41/2003. (XII.19.) IM rendelettel módosított 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése szerint határozta meg.

Az alperes a másodfokú eljárásban személyes költségmentességet élvezett, ezért a le nem rótt fellebbezési eljárási illeték a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam terhén marad.

Szeged, 2008. február hó 29. napján

Dr. Kemenes István sk.
a tanács elnöke

Szűts Károlyné dr.sk.
előadó bíró

Dr. Hámori Attila sk.
táblabíró